

**Узагальнення результатів моніторингу
оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітнього процесу
в Арт академії сучасного мистецтва ім. Сльвадора Далі
у 2021 – 2022 н.р.**

Мета дослідження – вивчення думок щодо задоволеності здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти якістю освітнього процесу.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (Google Форм), було розміщеним на офіційному web-сайті <https://mixmd.edu.ua> Арт академії Сальвадора Далі

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів.

Опитування респондентів було проведено у 2 семестрі 2021-2022 навч. року за анкетами “Дослідження адаптації студентів 1 курсу Арт академії сучасного мистецтва імені Сальвадора Далі”, “ Опитування щодо якості організації освітнього процесу та освітньої діяльності”, “Опитування щодо самостійної роботи”, “Опитування щодо форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання”, “Опитування випускників”.

У моніторингу адаптації студентів першого курсу Арт академії сучасного мистецтва імені Сальвадора Далі взяли участь 67 студентів, серед яких:

дизайн реклами та комп'ютерної графіки	38
дизайн середовища	5
дизайн одягу та аксесуарів	4
дизайн стилю	3
мистецтвознавство	7

Для більшості опитаних студентів пріоритетність вибору Арт академії для вступу була визначена: перспективами майбутньої професії (43%), наявною інформацією на сайті (21%), відгуками знайомих і родичів (15%) тощо.

Протягом адаптаційного періоду думка студентів щодо вибору обраної спеціальності та спеціалізації змінилася наступним чином:

дуже подобається	19
мабуть подобається	18
мабуть не подобається	0
зовсім не подобається	0
важко сказати	7
хочу перевестися на іншу	1
збираюся відраховуватися	0
ще не визначилась	1

Більш ніж 85% студентів 1 курсу подобається психологічний клімат у Академії, з них: 33,3 % - дуже подобається; 52,1% - подобається. Більше 8% зазначили, що не дуже подобається і 1,2 % студентів - не подобається. Інші студенти не мають певної позиції.

Щодо адаптації студентів 1 курсу до процесу навчання можна відмітити позитивні показники: більш ніж 73% зазначили, що адаптувалися; 16,7 – поки ще ні; 10,4% - не змогли відповісти.

Серед причин, що заважають адаптації, здобувачі освіти визначили наступну пріоритетність: власна неорганізованість та лінощі; недостатня увага та допомога з боку куратора, деканату, педагогів, адміністрації; велике навчальне навантаження; слабка шкільна підготовка; недостатньо

інформації про життя академії; завищені вимоги до навчання; недостатня самостійність, потреба підтримки з боку батьків, друзів; недостатній інтерес до обраної спеціальності та спеціалізації. 39,6 % студентів 1 курсу зазначили, що нічого не заважало їх адаптації. Серед відкритих відповідей місце мали: об'єднання груп, нестача місця в аудиторіях, недостатня увага викладачів у великих групах.

На початковому етапі навчання для 41,7 % студентів все було зрозуміло і доступно. Переважно труднощі мали: 35,4% - у розумінні системи оцінювання; 31,3 % - у необхідності влитися до студентського колективу; 27,1% – пристосуватися до нових вимог навчання у академії; 20,8 % - звертатися по допомогу до адміністрації; 14,6 % - спілкуватися з педагогами; 12,5 % – приймати самостійні рішення та спілкуватися із кураторами; 10,4% - необхідності брати на себе відповідальність за власні вчинки та їх наслідки.

Серед основних причин, з яких студенти найчастіше не відвідували певні заняття у цьому семестрі в ході дослідження були визначені:

- хвороба (64,6%);
- технічні складності при онлайн заняттях: відсутність Інтернету, технічних засобів тощо (31,3%);
- діяльність поза академією: суспільна, хобі, спорт тощо (22,9%);
- робота (16,7%).

Серед інших причин з незначним відсотком названо: недостатньо цікаво на заняттях; не вимагається відпрацьовувати пропуски; лінощі, відсутність самоорганізації; перевтома; довга дорога; брак інформації тощо.

На думку студентської молоді, найбільше на адаптацію в Академії впливає психологічний клімат у групі і стосунки з одногрупниками. Наступними важливими чинниками ефективної адаптації було зазначено бажання студента навчатися, підтримка та поради кураторів. Серед інших

названі: допомога знайомих, соціальна діяльність у академії, поради психолога тощо.

Важливим для розуміння процесу адаптації студентів 1 курсу ств показник їх активності на заняттях: 37,5% студентів зазначили свою активну участь; 45,8% - виконують усі завдання; 6,3% - позначили, що беруть формальну участь у процесі навчання. Інші відповіді склали незначний відсоток: залежить від викладача, предмета, мотивації, настрою тощо.

Щодо результатів навчання, то більшість студентів визначила їх залежність, у першу чергу, від: власної праці та наполегливості (77,1% погодилося), від рівня викладання дисциплін (27,5%), від оцінювання їхніх навчальних досягнень (25%), від рівня їхніх одногрупників (22,9%), від обладнання аудиторій (18,8%). Інші відповіді, що набрали меншу кількість відсотків, пов'язані були з поблажливістю педагогів, власною мотивацією тощо.

Важливим для адаптації молоді був моніторинг зручності розкладу, пов'язаного з особливостями професійної діяльності. За результатами дослідження, 85,1% студентів 1 курсу цілком і переважно задоволені своїм розкладом. 8,3% розклад не задовольняє. Серед інших відповідей: переважно не задовольняє, робоча субота - не зручно, поміняти деякі дні місцями тощо.

Актуальним для розуміння адаптації студентів є також тема безпеки. 89,6 % опитаних здобувачів освіти зазначили, що отримували інструктаж з безпеки життєдіяльності протягом навчання. 91,7% зазначили, що почувають себе у безпеці на території Академії, але 8,4 % так не вважають.

Для 2,1% студентів правила поведінки в Академії є очевидними. При цьому 89,6% зазначили, що ознайомлені з правилами поведінки повністю або частково і 8,4 % - з формальними правилами не знайомі.

За результатами дослідження, 85,4 % опитаних підтвердили, що дотримуються правил поведінки, 2,1% - заперечили це. Інші відповіді мали невизначений характер.

На питання «Чи забезпечуються Ваші права в академії?» жодної категоричної відповіді «ні» не було. Хоча 2,1% все ж таки зазначили, що «переважно ні». 81,3 % зафіксували, що їх права повністю або переважно забезпечуються. 16,7% було важко відповісти.

Щодо знання своїх студентських обов'язків, то 83,3% підтвердили їх повне та переважне усвідомлення, 8,3% було важко відповісти, 2,1 – відповіді категорично «ні». Інші відповіді мають невизначений характер.

На питання про ознаки булінгу та насильства у Академії переважна більшість студентів відповіла негативно: 83,3%. Однак інші студенти зазначили наявність поодиноких випадків булінгу: 6,3% – з боку викладачів та деканату; 4,2% – з боку одногрупників. Інші відповіді зазначають присутність поодиноких випадків психологічного дискомфорту та тиску з боку психолога.

У випадках наявного булінгу більшість студентів (39,6%) вважає даремним звертатися до когось в Академії. Дехто із студентів зазначив можливість звернення до куратора та ректора. Саме такі звернення здатні зупинити булінг, на думку студентів.

У ході дослідження було з'ясовано, що студенти, у першу чергу, орієнтовані на самостійне подолання усіх труднощів, розраховуючи тільки на себе. Однак все ж таки за необхідності студенти готові звертатися за допомогою у наступній пріоритетності: до батьків і друзів (37,5%), до одногрупників (35,4%), до куратора (20,8%), до педагогів (14,6%), до деканату (4,2%), до психолога в Академії (4,2%), до психологічних послуг поза Академією (2,1%), 85,5% студентів зазначили, що куратор спілкується із групою щотижня чи частіше, 8,4% - один раз на 2-3 тижні. 85,7%

вказали, що у групі склалися позитивні відносини. 85 % студентів, що мають можливість для саморозвитку у Академії.

Отже, загалом адаптація першого курсу пройшла успішно. Студентам були створені умови якнайшвидшого звикання до навчання у виші.

Наступним блоком дослідження було опитування щодо якості організації освітнього процесу, в якому участь взяло 72 студента:

1 курс	7 %
2 курс	17%
3 курс	22 %
4 курс	49%
1 рік магістерської програми	3%
2 рік магістерської програми	2%

Респонденти були переважно денної форми навчання - 86%, 14% - заочної форми. Опитування продемонструвало, що 85% задоволені комфортними умовами навчання, 92% задоволені матеріально-технічною базою та безпекою у закладі, 86% - повністю задовольняє розклад занять, 89 % ознайомленні із графіком навчального процесу.

Не до кінця студенти мають уявлення, чи формує викладач у них фахові і загальні компетентності - 5 % дали стверджувальну відповідь, 30% - складно відповісти, 20% - дали відповідь "ні". Швидше за все в них виникли складності із термінологією, розумінням сутності компетентнісного підходу, ніж компетентностями, які дійсно формують викладачі.

Певні зауваження студентів стосувалися дублювання фрагментів змісту навчальних програм з таких предметів, як *Основи реклами, Практика Реклами, Брендинг, Неймінг, Психологія реклами, Спецмалюнок, Текстильний декор*. Ці програми потребують додаткової перевірки з боку науково-методичного відділу та взаємоузгодження на кафедрах.

Через пандемію студенти не змогли провести практику в реальних компаніях, тому лише 25 % задоволені місцем проведення практики, решта або не змогли дати відповідь, або дали заперечну відповідь.

Оцінювання демонструє, що респонденти бажають зменшити гуманітарний блок дисциплін і розширити коло дисциплін за професійним спрямуванням, зокрема: *Корпоративний стиль, 2d-анімація, Розробка ігор, Книжкова графіка, Коміксна графіка, Концепт-арт, Цифровий арт/живопис, Перспектива*, а також предметів, пов'язані з 3d-моделюванням за основними програмами (Blender, ZBrush), продовжити вчити користуватися продуктами Autodesk, Marmoset Toolbag, Substance Painter, ознайомитися з імпортом моделей у Unreal Engine, Unity,

Дизайнери одягу висловили побажання включити базову підготовку швейної справи, бо часом завдання на практичних роботах вимагають загального розуміння цього процесу.

Позитивна динаміка спостерігається у дотриманні мовного законодавства, порівняно з опитуванням 2020-2021 рр. респонденти зазначили, що 100% викладачів спілкуються державною мовою на заняттях та поза ними. Також 89 % з них - доброзичливі й тактовні, вчасно інформують студентів щодо важливих подій освітнього процесу.

Серед пропозицій, які винесли студенти, були наступні:

- наповнити навчальну програму більше практичними завданнями, допомогти створити портфоліо;
- частіше організувати зустрічі з роботодавцями, допомогти підвищити мотивацію щодо майбутньої професії;
- запровадити практику з реальними замовниками, за можливості влаштувати більше тренінгів, семінарів, майстер-класів;
- доповнити професорсько-викладацький колектив досвідченими спеціалістами-практиками, підтримувати ініціативу і заохочувати тих, хто горить своєю справою.

- додатково наповнити бібліотечні фонди актуальною саме для мистецького закладу літературою;
- покращити процес комунікації з деканатом, старостою та куратором.

Наступний блок дослідження стосувався самостійної роботи студентів, адже вища школа має сформувати самоосвітню компетентність, та й пандемія призвела до того, що велику частину знань студентам доводилося опановувати самостійно. Студенти академії добре ознайомлені із функціями та можливостями платформи Moodle, яка значно полегшує підготовку до практичних, семінарських, лекційних занять. 92% вказали, що використовують платформу для підготовки до навчання.

За опитуванням респондентів, 85% викладачів приділяють увагу роз'ясненню та аналізу самостійної роботи студентів. Вчать працювати з першоджерелами (як оформляти конспекти і тези, як узагальнити результати роботи тощо). 85% визначилися, що найбільше мотивують емоційна форма викладення матеріалу та позитивна атмосфера в групі.

Серед труднощів із самостійною роботою, які визначили респонденти, були наступні: складність вихідних даних, запропонованих викладачем - 30%, невміння розподілити час на виконання самостійної роботи - 40%, невміння пов'язати теоретичні знання з практичними - 20%, відсутність вміння працювати без контролю з боку викладачів/батьків - 10%. На думку респондентів, чинники, які значно впливають на інтерес до виконання самостійної роботи - це спрямованість завдань на професійну підготовку - 40%, цікаві питання і теми - 30%, урахування результатів виконання самостійної роботи під час рубіжного контролю - 30%. Фактори, які полегшують виконання самостійної роботи - це, насамперед, наявність зразка виконаної роботи - 45%, інструктажі, консультації, рекомендації, поради - 40%, можливість коригування роботи, виправлення помилок, чіткі критерії оцінювання - 10% , аналіз за результатами перевірки - 5 %.

Можемо зробити висновок, що рівень викладання теоретичних і практичних дисциплін високий. Однак викладачі мають більше часу приділяти роз'ясненням, щоб сформувати у студента навички самостійної роботи. Для цього необхідно:

- прописати поетапність виконання роботи;
- чітко сформулювати критерії оцінювання;
- продемонструвати приклад виконаної роботи, вказати на помилки, які найчастіше роблять студенти
- зробити аналіз виконаних робіт.

Дані дослідження були враховані не лише у роботі кафедр та науково-методичного відділу, але й на заняттях курсів підвищення кваліфікації у закладі.

Наступний сегмент досліджень був пов'язаний з формами контролю та критеріями оцінювання студентів.

85% студентів вказали, що на початку курсу викладачі ознайомлюють їх із формами контролю і критеріями оцінювання. Чинна 100-бальна система оцінювання зрозуміла і якісно відображає рівень успішності студентів, вона прозора і доступна. 80% респондентів зазначили, що вони відпрацьовують пропущені заняття шляхом самостійного вивчення матеріалів лекцій та презентацій. 15% вказали, що мають досвід оскарження своєї оцінки. 85% зазначили, що запобіганню та вирішенню конфліктних ситуацій сприяють випускова кафедра, деканат, служби академії, і загалом атмосфера є дуже позитивною.

Серед пропозицій студентів були наступні: зменшити кількість завдань, більше зосередитися на творчих проєктах, сформулювати чітких критерії оцінки.

Загалом можемо сказати, що студентам критерії оцінки і форми контролю зрозумілі, але викладачам необхідно ретельніше прописувати свої

вимоги і критерії оцінювання в силабусі, поданому в електронному форматі на платформі Moodle.

Останній блок нашого дослідження пов'язаний із баченням ефективності діяльності Академії з боку випускників закладу. Опитано було 12 респондентів 2021р. випуску - 6 осіб, 2019 - 3 особи, 2018 р. - 4 особи.

60% визнали, що вибір навчального закладу був пов'язаний саме із його престижністю, 20% - з високим рівнем викладання, 20% - відсутністю інших варіантів.

80% вказали, що матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу, на їхню думку, було задовільним. На думку 90% респондентів фаховий рівень науково-педагогічних працівників, які викладали в їх групах, був достатній. 65% вказали, що час на вивчення дисциплін був розподілений раціонально. Оцінювання здійснювалось прозоро - 90%.

85% респонденти визнали, що за час навчання їм не вистачало консультацій та тренінгів за участю запрошених практиків, зокрема з формування навичок пошуку роботи, складання резюме. Найбільші труднощі, з якими зустрілися наші випускники, - це брак досвіду, необхідність за обраною вузькою спеціалізацією потрібні знання шукати самостійно.

Загалом можемо сказати, що випускники отримали необхідні професійні компетентності, щоб отримати роботу за своєю спеціальністю. Труднощі, які в них виникали, об'єктивні.

З урахуванням даних моніторингу та зроблених зауважень пропонується:

- 1) провести додаткову роботу щодо роз'яснення студентам принципів кількісного виміру обсягу навчального навантаження, їхнього права чітко обирати дисципліни, а також зміст термінів «професійні та загальні компетентності»;

2) при плануванні кількості наукових та практичних заходів брати до уваги недостатню соціально-психологічну готовність студентів першого курсу до активної позааудиторної роботи;

3) у межах дисциплін, що викладаються, репрезентувати здобувачам вищої освіти новітні досягнення в сфері сучасного мистецтва.